

Altviolist Antoine Tamestit speelt Brahms vol affectie

ALSOF JE JE KIND IN SLAAP ZINGT

Toen ANTOINE TAMESTIT als tienjarige zijn viool voor een altviool verruilde, was het liefde op het eerste gezicht. “Deze lage frequentie past het beste bij mijn persoonlijkheid.” De Franse altviolist wijdt zijn nieuwste album aan de late altvioolsonates van Brahms, waarvan hij de tedere lyriek beter ging begrijpen via Brahms’ beroemde Wiegenlied.

Tekst: MYRTHE MEESTER

Foto’s: PHILIPPE MATSAS

Wie Antoine Tamestit opzoekt

via Spotify, stuit op achttien zeer uiteenlopende albums, van Bach, Schubert en Tsjajkovski tot Schönberg, Goebaidolina en Ligeti. “Ik houd van diversiteit”, vertelt de Franse altviolist. “Dat hoort een beetje bij mijn instrument. Terwijl de negentiende eeuw een explosie kende van nieuw repertoire voor viool, piano en cello, moet je voor altvioolrepertoire goed zoeken in alle periodes van de muziekgeschiedenis. Mijn brede muzieksmaak heeft ook met mijn opvoeding te maken. Mijn ouders konden op één dag luisteren naar het *Stabat Mater* van Pergolesi, de *Bolero* van Ravel, de *Eerste symfonie* van Mahler en de volksliederen van Luciano Berio. Het was een ongelooflijke mix. Ik denk dat die me heeft geïnspireerd om me niet vast te leggen op één periode, maar overal op zoek te gaan naar meesterwerken.”

DIEPE RESONANTIE

Toen Tamestit als vijfjarige zijn eerste muzieklessen kreeg, lag het voor de hand dat hij voor de viool koos. “Mijn vader is een professionele violist. Maar al vroeg bleek dat ik me meer aangetrokken voelde tot lage klanken. Ik had veel affiniteit met de cello, vooral met de cellosuites van Bach. Ik verlangde naar die lage vibratie en diepe resonantie. Dus probeerde ik de cello uit, maar die voelde niet comfortabel, omdat ik gewend was viool te spelen. Mijn docent suggereerde toen dat de altviool een beetje van beide heeft: de positie van de viool, maar de lage frequenties van de cello. En inderdaad, zodra er altvioolsnaren op mijn viool gespannen werden, dacht ik: dit is perfect. Dit zijn de frequenties die het beste bij mijn persoonlijkheid passen. Hoewel het waarschijnlijk niet bijzonder goed klonk, was het liefde op het eerste gezicht.”

MARATHON RENNEN

Tegenwoordig beschouwt Tamestit het als zijn levensdoel om meer mensen “verliefd te laten worden op de altviool”, een instrument dat zich bevindt “in het centrum van de harmonie”. Zijn relatie met de Stradivarius die hij sinds dertien jaar in bruikleen heeft van de Habisreutinger Stichting, omschrijft hij als een heuse liefdesverhouding. In het begin moesten Tamestit en de 350 jaar oude altviool erg aan elkaar wennen. “Omdat ze ongeveer honderd jaar niet was bespeeld en het hout langdurig niet in trilling was gebracht, was ze als het ware op slot gegaan. Vergelijk het met een mens die maandenlang op bed heeft gelegen: die zal veel moeite hebben om opnieuw te lopen en kan onmogelijk meteen een marathon rennen. Er waren momenten waarop ik de ongelooflijke rijkdom van het instrument

Paspoort
ANTOINE
TAMESTIT

Geboren: 1979,
Parijs

Instrument:
altviool

Opleiding:
Conservatoire
National
Supérieur de
Musique, Yale
University

Prijzen: Edison
Klassiek 2019,
Young Concert
Artists (YCA) Inter-
national
Auditions
(eerste prijs),
Borletti-Buitoni
Trust Award,
Credit Suisse
Young Artist
Award 2009

voorvoelde, maar het duurde nog een hele tijd voordat we elkaar beter leerden kennen en de altviool soepeler werd en mee evolueerde met mijn spel.”

LICHT ONTVLAMBAAR

Inmiddels zijn Tamestit en zijn Stradivarius perfect op elkaar afgestemd en helpt het instrument hem om complexe composities te doorgronden, zoals de late altvioolsonates (op. 120) van Johannes Brahms. “Mijn Stradivarius neigt in ieder muziekstuk naar de zangerige kwaliteit. Het is alsof ik daardoor Brahms’ volwassen, kleurrijke sonates, die ik al sinds mijn studententijd speel, plotseling beter begreep.”

Op zijn nieuwe album wordt Tamestit begeleid door zijn goede vriend Cédric Tiberghien op een Bechstein-piano uit de tijd van Brahms. “Een oude piano is minder gelijkmatig dan een moderne. Elk gedeelte van het toetsenbord heeft een eigen persoonlijkheid en kleur.” Beide instrumenten – de Bechstein en de Stradivarius – hielpen Tamestit om recht te doen aan het rijke palet aan emoties in Brahms’ muziek. Om nóg dichterbij de belevingswereld van de componist te komen, dompelde Tamestit zich tijdens de cd-opnames onder in Brahms’ brieven. “Ik »

**“Omdat mijn
Stradivarius
ongeveer honderd
jaar niet was
bespeeld, was ze
als het ware op
slot gegaan”**

“De altviool heeft de positie van de viool, maar de lage frequenties van de cello”

ontdekte een persoonlijkheid die heel gepassioneerd en licht ontvlambaar was, een beetje zoals Beethoven. Maar als je de passages over Clara Schumann leest, over de kinderen van de Schumanns of over de natuur en muziek, dan voel je zo'n sensitiviteit en tederheid. Het is deze combinatie die ook aanwezig is in zijn muziek.”

STERKE BAND

Om het zangerige karakter van de sonates te onderstrepen, besloten Tamestit en Tiberghien hun album af te sluiten met Brahms' *Zwei Gesänge* voor zang, altviool en piano. Tussendoor klinkt een transcriptie voor altviool en piano van Brahms' liederen *Nachtigall* en *Wiegenlied*. “Ik heb een heel sterke band met mijn kinderen”, zegt Tamestit, “en

heb het bekende slaapliedje van Brahms vaak voor hen gespeeld en gezongen. Dat we *Wiegenlied* op onze cd opnamen, veranderde mijn kijk op Brahms' prachtige dynamische nuances, bijvoorbeeld in het tedere tweede deel van de *Sonate in f-mineur* en het eerste deel van de *Sonate in Es*. Er staat vaak *poco forte*, ‘een beetje luid’. Dat lijkt een contradictie: is het nu luid of juist zachtjes? Toen herinnerde ik me de tweede regel van het *Wiegenlied*, waarin de stem iets voller wordt, maar nog steeds warm en ingetogen klinkt. *Poco forte* is dus rijk in expressie, maar ook lieflijk en teder. Alsof je je kindje in slaap zingt.” «

Sonatas op. 120, Zwei Gesänge op. 91 en Wiegenlied – Johannes Brahms
Antoine Tamestit en Cédric Tiberghien met Matthias Goerne
Harmonia Mundi, HMM902652